Starzeński – Przeradzki.
Faber – Koch –
– – 3½. Wolański z Matusewiczami.
4. Giedroyć. Wolański, Matusewicz.
5. Wolański – Giedroyće.
6. Wirmser. Stefani. Bankhoffer
7. Modzelewski, Stefani. Janowicze. Korsakowska.
8. Bankhoffer – Wirmser –
9. Wirzer – Bankhoffer,
10. ~~Korsakowski Ksaw.~~ zob. 14633. III. t. IV. nr. 17.
11. Bankhoffer – Wirmzer,
12. Białopiotrowicz – Brygidki.
13. Sokolski – Gnatowski.
14. Kościół Brzeski – Jezuici. Tyzenhauz. Wygonowska.
15. Brygidki.
16. Przeździecki – Weresczyński – Chrapowicki. Skirien.
17. ~~Romer. – Bernardynki – Krzywobłocki.~~
18. Ogiński. Mamuszy.
19. Borch – Plater –
20. Dulicz –
21. Sawiński – Wołodkowicz.
22. Drozdowicz.
23. Liebe. Herman
24. Ekonomia Grodzieńska –
25. Poźniak – Wołodkowicz. Marcinowski.
26. Starostwo Haciskie,
27. Augustów – Ekon. Grodzieńska – Dankiewicz. Karlewicz.
28. Tołoczko – Kamieński.
29. Szumiawski.
30. Baranowski –,
31. – – Ośmiałowski.
32. Chrzanowska – Dziemska – Kalinowska,
33. Sylwestrowicz –
34. Rosiński – Gören, – Grabowski.
35. Grabowski
36 Trinatis – Brokman,
37. G[illegible]odno –

9 flor.

1191

# ZBIOR SPRAWY

WW. Jana Starzeńſkiego Kaſztelanica Gnieźnińſkiego Oyca y Dzieci iego Małoletnich, z niegdy W. Ludwiką Szołdrſką Małżonką ſpłodzonych, przeciwko JPP. Marcinowi, Anaſtazyi, JP. Kazimierza Przeradzkiego Małżonce, tudzież Wiktoryi, Bratu y Sioſtrom Bienkowſkim, w Trybunale Piotrkowſkim Dnia 9. mieſiąca Października, 1788. roku mianey.

## GENEALOGIA.

JW. Bartłomiey Szołdrski Kasztelan Biechowski, Dobr Jłowca Wielkiego y małego, czyli Kościelnego, Gorki, y Pecna Dziedzic, ktory z JW. Eleonorą Bachszteynowną Małżonką spłodził

| | | |
|---|---|---|
| Ludwika, ktory z Katarzyną Poklatecką ſpłodził. | Ludwikę W. Jana Starzeńſkiego Kaſztelanica Gnieźninſkiego od ktorych | Konſtanty. Franciſzek Salezy. Ludwik. Jerzy. Angela. Eleonora. Euſemia. |
| Ta Katarzyna Poklatecka powtorzyła Sluby po śmierci Szołdrſkiego za Jgnacego Bieńkowſkiego, od ktorych z tego Małżeńſtwa pochodzą | Marcin. Wiktorya. Anaſtazya. Kazimierza Przeradzkiego Małżonka. | |
| Ta ieſzcze Katarzyna Poklatecka po trzeciraz poſzła za JW. Jozefa Starzeńſkiego Kaſztelana Gnieźninſkiego, z ktorym ſpłodzeni | Wawrzyniec. Xawerya. Zuzanna. Helena. Ludwika. Weronika. | |

JAśnie W. Bartłomiey Szołdrſki, potym Kaſztelan Biechowſki, będąc Jłowca Wielkiego y Małego, czyli Kościelnego z przyległościami Dziedzicem, w R. 1721. wkraczaiąc w związki Małżeńſkie z JW. Eleonorą Bachſzteynowną, podług Kontraktu Szlubnego w tymże Roku pod Dniem 20. Lipca w Gorczynie zawartego, przez ktory na niego ten ſzczegolny obowiązek włożonym zoſtał, aby przyſzłey Małżonki do żadnych przeſądzaiących Tranzakcyi nie pociągał, Summę Poſagu 40000. Złł: Pol: od W. Baronowy z Bachſzteynow Szllchtyngowy, a to nadgradzaiąc tylko przyſzłą po teyże W. Szlichtyngowy na Jmć Pannę Eleonorę Bachſzteynownę Bratunkę iey ſpaść mianą Sukceſſyą miał wyznaczoną. A tę Summę w tym zaraz Roku odebrawſzy, w tym także ſamym Roku nazaiutrz po święcie S. Bartłomieia przed Xięgami Grodu Wſchowſkiego Małżonce ſwoiey na Dobrach wſzyſtkich reformuie.

 Kto-

Ktoremi Dokumentami dowodzi ſię, iż kiedy Subſtancya Bartłomieia Szołdrſkiego była Poſagiem y Reformacyą obciążona a podług opiſu Kontraktu Szlubnego nie mogł Zony ſwey do przeſądnych Tranzakcyi pociągać, toć nie mogł Dobr tych Poſagow y Reformacyi poddanych odprzedawać, a gdy (iak niżey naſtępuie) odprzedał: odprzedanie więc to nieważnym ſtało ſię, kiedy podług Prawa y zwyczaiu odſtąpienie przez Zonę od Praw iey na tych Dobrach rozciągaiących ſię nie naſtąpiło.

Przedaie w Roku 1749. we Wtorek po Niedzieli Przewodniey Dobra Jłowiec Kościelny, nie dodaiąc tego nawet powſzechnie używanego wyrazu, cum Attinentiis, coby przynaymniey ſuppozycyą o Wsi Pecna mogło utwarzać. Tenże Bartłomiey Szoldrſki za Summę 125,000. Złł: Pol: Ludwikowi Synowi ſwemu, a ten na mocy Rezygnacyi ſobie ſłużącey dopiero w Roku naſtępnym, to ieſt: w R. 1750. we Szrodę po Swięcie Podwyżſzenia Swiętego Krzyża Jntromiſſyą do ſamego tylko Jłowca Kościelnego zabiera, w tymże R. 1750. zaślubiaiąc ſię z W. Katarzyną Poklatecką, oney Summę Poſagową 40000. Złł: Pl: na Połowie Dobr ſwych, wymieniaiąc ſię bydź tylko Dziedzicem Jłowca Kościelnego, zapiſuie, y tyleż drugie reformuie. Lubo zaś Rezygnacya Jłowca Kościelnego naſtąpiła, to ſię dowodzi, że Wieś Pecna nie podchodziła pod nią: A tym ieſzcze więcey przez to ſię probuie, że Bartłomiey Oyciec y Eleonora Matka po Rezygnacyi z Wsi Pecna Czynſze y Spy odbierali, podług Kwitow iuż po Rezygnacyi Holendrom przez tychże Oyca y Matkę dawanych, y dowodow Urzędownych okazuiących, że Pecna ieſt Wsią oſobną, a gdy nie ieſt w Rezygnacyi na rzecz Ludwika od Oyca ſłużącey wſpomnioną, ani mu wypuſzczoną była: toć Ludwik ten Szołdrſki oney iako nieodrezygnowaney ſobie, a tym więcey, kiedy Matka ego żyła, y Reformacya iey ieſzcze iako na wſzyſtkich Dobrach rozciągaiąca ſię y Pecna ogarniała, zaſtawiać nie mogł, a to ſię iednak ſtało iak niżey naſtępuie.

W Roku 1753. W. Ludwik Szodrſki zaciąga Summy Czerwonych Złł: 600. od Franciſzka Czaplickiego, ktorą to Summę ſpoſobem niby Zaſtawy przez Kontrakt w tymże Roku pod Dniem zaiutrza Swięta S, Jana Chrzciciela ſporządzony na Dobrach Pecna ubeśpiecza; Poſſeſſyi iednak Pecna Czaplickiemu, iako iey ſam nie miał, bo ta była przy Matce, nie oddaie, y nawet nie Dzierżawę z Pecna płacić, ale tylko Prowizyi Czerwonych Złł: 30. corocznie aż do wyliczenia Summy płacić opiſawſzy ſię obiecuie.

W przeciągu naſtępuiącego czaſu, to ieſt: w R. 1754. Katarzyna Poklatecka Ludwika Szołdrſkiego Małżonka idzie do Xiąg Konſyſtorza Poznańſkiego, y pod Dniem 12. Mieſiąca Października Manifeſt w żądaniu z Mężem Rozwodu zanosi, przez co ſamo nietylko iuż od Reformacyi podług Prawa odpada; ale tym więcey taż Reformacya ſłużyć iey nie powinna, gdy w pomienionym Manifeście] oney nie wſpomniawſzy, Jnwentarzow tylko w Dom Szołdrſkiego wprowadzonych, y Poſagu odebranie ſobie oſtrzega; Daley zaś co ſię tyczy Rozwodu na ſamym tym Manifeście nie przeſtaiąc, Proceſs Rozwodowy przeciwko Mężowi popiera, y do tego doprowadza go ſtopnia, że podług Dekretu pomienionego Konſyſtorza pod Dniem 18. Mieſiąca Czerwca 1755. Roku zapadłego, Inkwizycya ze ſtrony iey całkowicie, a po części ze ſtrony Męża wywiedziona, dokończenie zaś przez Męża Jnkwizycyi, y czytanie Dekretu finalnego do 9. Dni przeciągnione, w ciągu ktorego czaſu Ludwik Szołdrſki Dnia 15. Mieſiąca Lipca 1755. R. umiera, a tak przez śmierć iego ſkutek Proceſſowi dopełnił ſię.

A lubo Katarzyna Poklatecka Proceſſem Rozwodowym podług opiſu Praw y ſwego chcenia od Reformacyi odpadła; a zatym Dobr po Mężu poſiadać nie powinna była, tym zaś więcey, że Eleonora z Bachſzteynow Szołdr-

Szołdrska Kasztelanowa Biechowska Męża iey Matka dla iey Dzieci od Męża oney Opiekunką uproszoną została; Przecież na to bynaymniey nie zważaiąc, Dobra nie tylko Jłowiec Kościelny po Mężu, ale ieszcze y Wieś Pecna Prawu y Possessyi Matki Mężowskiey podległą, gwałtownie odebrała, y pod Dniem Srzody przed Swiętem S. Małgorzaty tegoż Roku do Dobr Jłowca zawzięła Intromissyą, o ktorą gwałtowność od pomienioney Eleonory Szołdrski Męża swego Matki, a Dzieci iego Opiekunki, w tymże zaraz Roku 1755. w Sobotę po Swięcie S. Bartłomieia Apostoła przed Xięgami Ziemstwa Poznańskiego zaskarżoną została, y Proces przeciwko niey o to do Ziemstwa Poznańskiego rozpoczął się.

W Roku następuiącym 1756. maiąc Dobra Jłowiec Kościelny po Mężu swym Ludwiku Szołdrskim taż Katarzyna Poklatecka, y Wieś Pecna Matce iego zabraną w Possessyi swoiey, powtarza Małżeńskie Sluby za Jgnacego Bieńkowskiego, ktory zamiast opłacać Prowentami od długow Szołdrskiego Prowizye, iak był powinien dzierżąc wraz z Małżonką swoią pomienione Dobra, tenże Jgnacy Bieńkowski małoletnią Ludwikę Szołdrską y siebie wraz z Małżonką pozostałey Czaplickiego Wdowie, ktora o Prowizye od Summy Czerwonych Złł: 500. pozywała, skonwinkować pozwolił, ktora gdy do Tradycyi Dobr Pecna zabrała się, wziął Kontrakt od niey w Wigilią Swięta Niepokalanego Poczęcia Nayś: Maryi Panny 1757. Roku w Poznaniu sporządzony, za ktorym iakoby w Dzierżawę y Possessyą Pecna obeymuie, w ktorey ani Ludwik Szołdrski, ani Czaplicki dawniey nie byli, w rzeczy zaś samey Prowizyą corocznie Czerwonych Złotych 30. tak iak Szołdrski z Czaplickim ustanowił, kontentować Czaplicką przyrzeka, y Ewikcyą w każdych Sądach dla teyże Czaplicki zaręcza, to zaś czyni myślą uprzedzaiącą, aby na potym Prowent z Wsi Pecna więcey 4000. Złł: Pol: wynoszący, ktory na rzecz małoletniey Ludwiki Szołdrski należał trzydziestu Czerwonych Złotych miał sposobność zmazać, lecz potym ani nawet Prowizyi, iak był powinien, y iak się obowiązał, niewypłacał, ale owszem na dalszą krzywdę Szołdrski małoletniey od Żony iuż pod władzą swoią iako Męża będącey Zapis sobie na Summę 12000. Złł: Pol: Dożywocie, y Kwit z Inwentarza razem to wszystko zeznane wyrobił, a poźniey sam się gdzieś niewiadomie zarzucił.

Po zaginieniu więc nie wiadomym Bieńkowskiego, wspomniona Katarzyna Poklatecka trzeci raz Dnia 23. Miesiąca Lutego 1762. Roku wstępuie w Sluby z JW. Jozefem Starzeńskim, potym Kasztelanem Gnieznińskim, z tym iednak warunkiem, Slub przez Zwierzchność Kościelną ma sobie pozwolony, iż gdyby Bieńkowski żył, aby powrociła do niego.

Gdy zaś W. Ludwika z Szołdrskich niegdy Ludwika Szołdrskiego y teyto Katarzyny Poklatecki Corka, a niegdy JWW. Bartłomieia Szołdrskiego Kasztelana Biechowskiego y Eleonory Bachszteynowny Wnuczka dotąd w stanie małoletności będąca w Sluby Małżeńskie z W. Janem Starżeńskim Kasztelanicem Gnieznińskim wkroczyla, natychmiast w latach nayprzod 1777. potym 1782. przeciwko następcom Jgnacego Bieńkowskiego pierwszego Oyczyma swego, o niesłuszne Dobr Szołdrskiego, iako po odstąpieniu Katarzyny Poklatecki od Reformacyi przez Process Rozwodowy, a mianowicie Wsi Pecna przez Bartłomieia Szołdrskiego Ludwikowi Synowi z Jłowcem Kościelnym nie odprzedanego, ale zawsze z Jłowcem Wielkim chodzącego posiadanie, poczynienie na tey Fortunie przez Bieńkowskiego szkod, z ofiarą żądania słusznie nastąpić winney Kalkulacyi żali się.

Wytacza się Sprawa przez Sukcessorow Jgnacego Bieńkowskiego, przeciwko Starzeńskim, y wzaiemnie od Starzeńskich przeciwko nim do Ziemstwa Poznańskiego, zkąd Ziazd na Grunt wyznaczonym zostaie; na Terminie więc tego Ziazdu w R. 1783. przypadłym, lubo WW. Starzeńscy dowodzą

wodzą, że kiedy Tranzakcya przedażna Jłowca Kościelnego od Bartłomieia Szołdrſkiego na rzecz Syna iego Ludwika naſtępowała, to Bachſzteynowna Reformacyą na Dobrach tych maiąca ieszcze żyła, y od Reformacyi nie odſtąpiła, że ta Tranzakcya iako na Jłowiec tylko Kościelny ſłużąca, nie obeymowała Wsi Pecna, że Wieś Pecna w Poſſeſſyi Ludwika Szołdrſkiego nie była nigdy; dla tego więc, y dla nieuſtąpienia od Reformacyi Matki nigdy nie mogła bydź od Ludwika zaſtawiana, że Kontrakt Czaplickiego iako Poſſeſſyą nie ſolidowany nie może wedle Prawa 1726. y 1775. od Kalkulacyi uwalniać, że Czaplicka gdyby była po ſkonwinkowaniu Małżonkow Bieńkowſkich y Małoletniey podowczas Szołdrſki, Dobra przez Tradycyą odebrała, to ią przez to ſamo Kalkulacya czekała, że Kontrakt od Czaplicki Bieńkowſkiemu ſłużący, podług ktorego tylko Prowizyą Czaplicki płacić był winien, od Kalkulacyi uwolnić nie może, że ſama Ewikcya przez Kontrakt od Bieńkowſkiego Czaplicki zaręczona, nie kogo innego, iak Sukceſſorow Bieńkowſkiego co do oddania tey Kalkulacyi wiąże, że Reformacya Katarzyny Poklatecki przez nią ſamą Manifeſtem odſtąpiona, y Proceſſem Rozwodowym zniszczona, oraz Opieka ſama Kalkulacyi wymagaią; Przecież Sąd Ziazdowy na to nie zważaiąc, Reformacyą y Kontrakt niby zaſtawny przyznawſzy, Kalkulacyą co do Wsi Pecna przecina, a z ſamego tylko Jłowca Kościelnego Sukceſſorom Bieńkowſkiego rachować ſię każe. Potym co do Zapiſu 12,000. Złł: Pol: od wſpomnioney Katarzyny Poklatecki Bieńkowſkiemu żeznanego: chociaż WW. Starzeńſcy przekonywaią, że Zapis pod władzą Męża od Zony iemu zeznany podług opiſu Prawa ſtałym bydź nie może, że Zapiſu pod iednym Dniem Dożywocia, y Kwitu z Inwentarza zeznanie, iako przez zbytkowe Dobrodzieyſtw od Zony pod władzą Męża będącey uczynienie; ſkaſſowaniu Zapis pomieniony poddaie; Iednak Sąd y ten Zapis przyznaie. Nakoniec lubo ciż WW. Starzeńſcy okazuią dowodnie, że Summy ſą nie legalne, ktorych naſtępcy Bieńkowſkiego od Starzeńſkich żądaią; Atoli Sąd one bez żadnego z Prawa wynikaiącego dowodu przyſądza: Przez co WW. Starzeńſcy, widząc ſię uſzkodzonemi zoſtawać, Mocyą do pełnego Sądu Ziemſtwa Poznańſkiego zakładaią.

Tegoż Roku dnia 12. Mieſiąca Maia, w Sądzie Ziemſkim Poznańſkim podtenczas Subdelegacyalnym, lubo WW. Starzeńſcy te ſłuſzne przyczyny przywodzą: Sąd iednak Zapiſ y Reformacyą przyznaie. Co ſię zaś Kalkulacyi z Wsi Pecna dotyczy; onę bydź należącą ſię oſądził, ale chociaż Czapliccy w Poſſeſſyi Wsi Pecna nie byli, y Bieńkowſki przez Kontrakt z Czaplicką zawarty wyraźnie ewikcyą na ſiebie przyiął, z przyczyny, że Bieńkowſki tę Wieś iakoby przez Dzierżawę trzymał, Sukceſſorow iego od wſpomnioney Kalkulacyi z Wsi Pecna uwalnia. Co ſię zaś ściąga do Summ nie legalnych przez Sukceſſorow Bieńkowſkiego powrocić ſobie żądanych; zawieſiwſzy Prawność tego Ziazdowego Dekretu, powtornie Ziazd na Grunt naznacza. Od tego Dekretu WW. Starzeńſcy Mocyą do Trybynału zakładaią, y onę maią dopuſzczoną.

W Trybunale takowy oſtatni Dekret Ziemſtwa Poznańſkiego Subdelegacyalnego zoſtał utrzymanym, y ieſzcze WW. Starzeńſkich, iakoby za nieſluſzne Sprawy wywołanie 500. Grzywnami ukarano, a w porządku uſkutecznienia Dekretu rzeczonego Ziemſtwa Poznańſkiego Kondeſcenſyą na Grunt naznaczono.